

Свѣтъ предъ новъ исторически завой

II.

Днес човѣчеството се бори за материална култура, за материалистичното напредъкъ. Държавата на индивидуалната и стопанска свобода, на правните наредби и законността, на либералната школа, която споредъ думите на Фридрихъ Ласала не е нищо друго, освенъ нощенъ пазач на честта, имата и живота на гражданина — незадоволва вече никого. Тъй като равенството въ политическо отношение се затъмнява предъ неравенството въ имотно отношение; свободата въ договорните отношения се обръща на мѣста въ подтичищество надъ слабите, равноправието предъ законите стана илюзорно и се обръща въ безправие надъ безимотните. Отъ друга страна и работническото като факторъ наложи на държавата грижи и нови социални политически задачи.

А при днешното имотно неравенство и при усъвършенствуваната техника и голѣмата производителност на труда, държавата не може да остане безучастна предъ неправдите въ стопанския живот; тя трѣбва да се намѣси и то на страната на слабите. Неправдите сѫ тѣй голѣми, че трѣбва да се тури рѣка върху самото производство и неговите материалини сили. Трѣбва най-сетне да се регулира размѣната и да се създадат нови форми на разпределение на стопанските блага и т. н. Защото, когато свѣта изнемога отъ единъ безогледенъ митнически протекционизъмъ, отъ клиринги, отъ различни стопански ограничения и парични задължения, очевидно е, че днешната капиталистическа система трѣбва да се видоизмѣни, че благата, които ни дава развитата техника и разтягата производителност на труда трѣбва да станатъ достояние на по-голѣмата част отъ обществото.

Съвремената държава е поставена предъ нови социални, стопански и финансови задачи тѣкмо противоположни на либерално индивидуалистичните. Онова, което се развива около настъпът, ни възвае за ново свѣтъ събитие, което има да произведе своето въздействие върху живота на човѣчеството. Защото, настоящето, казва Хенри Фордъ, не е единъ времененъ периодъ на депресия, който ще се отече и ще настъпи „добро време“, нито е едно положение на ликвидация, нито е сѫщо така разрушение, която може да се закърпи. То е края на една ера, на която събитията поставиха въ бурния потокъ на промѣните.

„Тѣзи промѣни, обаче, се явяватъ не като политически изисквания, а като резултатъ на стопанско-технически прогресъ и на нарастналата до неочаквани размѣри производителностъ“, заключава сѫщият.

Ние считаме, че всички идеи, които искатъ да създадатъ нови стопански форми за обществото,

Д-ръ Хр. Поповъ.

ИЗКУСТВО и ПУБЛИКА

Сезонътъ на областния театъръ

Странно е, наистина, че толкова време Плѣвенъ бѣше безъ свѣтъ театъръ. Ето защо създаването на областния театъръ сега се посреща съ всеобично зарадостство. Това потвърждава пълниятъ сборъ отъ първата вечеръ.

Трѣбва да се подчертаете хубавата традиция, споредъ която българските театри откриватъ сезона съ български пиеси. Въпреки че нашата драма се намира още въ своя младежески периодъ, въпреки творби като Иванко, Голѣманъ и Майстори. Но все пакъ не бива да бѫдемъ съвсемъ непретенциозни къмъ всичко, което ни се поднася. Крайната сниходителностъ е времена.

Ето, нашиятъ театъръ започна работа съ „Бойка“ отъ Д. Гимиджийски (съ сѫщата пиеса и Руенскиятъ театъръ откриха своя сезонъ.) Трѣбва да се разбере, че битова драма се пише по трудно, тѣй като външната шарення може да отвлѣче вниманието на автора отъ вътрешната страна, която е сѫщността на работата. Опасността за това е толкова по-голѣма, колкото танцътъ на автора е по-незначителенъ. Погрѣшно се мисли, че этнографията сама по себе си може да бѫде драма, па даже да бѫде буквално копирана, съ засички си понѣкога грубъ реалистъмъ. (Напр. нѣкога елементи

отъ езика на „Бойка“ отблъскватъ съ прямотата си.) А когато пѣтъ имаме съвсемъ наизна психология мотивировка, тогава цѣлото впечатление бива крайно неиздадено.

Шо се отнася до изпълнението, тамъ не може да се не констатиратъ усилия за оживяване на неблагодарния материалъ. Прави, обаче, впечатление еднаквостта въ интерпретирането на най-важнѣтъ женски роли: Велика, Елка, а отъ части и Бойка нѣкакъ си приличатъ — и по тонъ, и по държане — и подсъщатъ за Малама отъ „Вампиръ“. Чудно е какъ представителятъ на писателя е допусналъ това пагубно седнавяне и такова погрѣшно тълкуване на ролитъ. Дѣдо Иванъ е симпатиченъ, но шаблоненъ образъ. Сполучливо се изнесоха роли на Пена, Пѣтъ и Пенчо.

Много на мѣсто е прибавената къмъ писателя музика.

Както и да е, но фактътъ, че Плѣвенъ има вече своя театъръ, е твърде радостенъ. Да благодаримъ на факторитъ, които спомогнаха за неговото съставяне, както и на непосредствено застѣтъ съ работа въ него люде — и да му пожелаемъ по-голѣмъ успехъ!

Ас. Марковъ.

Подъ наемъ слънчовъ апартаментъ близо до градската баня съ всички удобства. Справка адвоката А. Вачевъ

ХРОНИКА

Благодарность. — Настоятелството при църквата „Св. Николай“ въ гр. Плѣвенъ изказва голѣма благодарностъ на наследниците на покойния пѣвецъ Иванъ Н. Желѣзовъ, които, за изпълнение едно отъ предсъмѣрните желания на покойника, подарили петдесетъ хиляди лева за възстановяване на храма „Св. Николай“ въ гр. Плѣвенъ.

Областниятъ театъръ. — Тази вечеръ областниятъ театъ ще представи за втори пътъ „Хижове“ — пътъ актна драма отъ Иванъ Базовъ.

Въ среѣда, 30 т. м., ще представи третата си премиера „Човѣкъ подъ моста“.

Учителски конференции. — Въ четвъртъкъ, 25 т. м., въ с. Горна Митрополия, плѣвенско, се състояла голѣма пътова учителиска конференция.

Презъ тази седмица такава конференция ще се състои въ с. Горни Джбникъ.

Увеличение на учителския персоналъ. — Министерството на народното просвѣщение е съобщило въ областната училищна инспекция, че учителския персоналъ въ Плѣвенската областъ се увеличава — въ прогимназии съ 16 души, а въ първоначалните училища съ 11 души.

Събрания. — Днес, недѣля, Обществената обнова устройва пунктови събрания въ селата Махала и Левски, плѣвенско. Въ с. Махалата ще говорятъ Д. Кандиловъ и Ст. Добревъ, а въ с. Левски д-ръ М. Шипковенски. Обявено е за днесъ събрание въ с. Петърница, плѣвенско, е отложено поради болести въ селото.

Най-голѣмъ изборъ на дамски ботуши, шуони и галоши на много ниски цени търсете въ магазинъ „Москва — Одесса“.

Кампанията на „Българска захаръ“. — Онзи денъ кооперация „Българска захаръ“ започна новата си захарна кампания. Поради липса на достатъчно количество захарно цвекло, кампанията ще продължи най-много 40—42 дни.

Концертъ Владигерови. — На 16 ноември дома на изкуствата и печата устройва концертъ на братя Любенъ и Панчо Владигерови.

Производството на ракията и монопола

Изваряването на джибиритъ

Произведенитѣ презъ т. год. гроздови джибри се подлагатъ подъ режима на закона за монопола на спирта. Споредъ тая наредба всички джибри въ известенъ районъ — отъ нѣколко села, се варятъ на обща рицкаджиница, устройена въ централното село на община района. Тази наредба изглежда не е добре разбрана и проагитирана между производителите на джибиритъ, затова нѣкой отъ тѣхъ сѫ ги върхули, а други сѫ на пѣтъ да сторятъ това. Изглежда, че това хвърляне на джибиритъ става подъ влиянието на хора, които съвсемъ не знаятъ наредбата, или пѣтъ отъ подражание на производителите въ града. Въ последни хвърляния на джибиритъ си едриятъ производителите, но тѣ правятъ това, следъ като ги пресоваватъ и следователно, хвърлянието е оправдано, защото отъ пресованите джибри не може да се получи нищо — отъ тѣхъ е извлечено сокъ, който съдѣржа алкохолъ.

Селските производители, обаче, нѣматъ интересъ да хвърлятъ джибиритъ си, защото съвсемъ на рѣдко биха имали възможностъ да ги пресоваватъ и защото губятъ единъ сиуренъ доходъ — стойността на джибиритъ близо по 1 левъ, който ще имъ се плаща следъ като тѣ бѫдатъ изварени.

Установено е, че отъ 1 литъ джибри се получаватъ срѣдно 5—6 градуса спиртъ, а споредъ наредбата на Дирекцията, държавата плаща за всѣки градус спиртъ до 25 ст. Така, че единъ производител, ако извари 200 литри джибри, ще се получава въ ракиджиницата най-малко 1000 градуса спиртъ, които държавата ще му заплати по 25 ст., или всичко 250 лева. Отъ тази сума ще заплати въ ракиджиницата до 6 ст. на градусъ, или всичко до 60 лева, оставатъ му 200 лита джибри отъ 190—200 лева, т. е. приблизително по 1 левъ на литъръ.

Христо Наковъ
ЖБОЛЪКАРЬ
се установи на частна практика въ кабинета на жболжкаръ В. Наковъ, срещу общината.

ПРИЕМНА БОЛНИ

Платете си абонамента!

Сказки — По покана на дома на изкуствата и печата писателя Владимиръ Русалинъ ще държи въ салона на популярната банка три сказки на теми: на 12 ноември — „Самоуби ли се Ракитинъ“; на 13 ноември — „Кръстителъ на любовта и смъртта“; на 14 ноември — „Духътъ и трагедията на Пушкинъ“.

Приключване износа на десертното грозе. — Вчера се приключи износа на десертно грозе отъ Плѣвенъ. Презъ тухашата сточна гара сѫ изнесени всичко 288 вагона съ грозе.

Сейндата въ плѣвенско. — Сейндата на житнитѣ культуры въ плѣвенско е въ разгара си. На много мѣста рано посѣтѣтъ растения сѫ поникнали редовно и се развиватъ нормално.

Областенъ съборъ. — На 4 ноември т. г. нашия съгражданинъ г. Георги Марковъ ще държи речъ въ гр. Шуменъ на тема: „19 май и идеята на новото време“.

Димитъръ Димитровъ дава частни уроци по математика, ул. „Мария Луиза“ № 45 (срещу девическата гимназия)

ДРЕХАРНИЦА
„АРЖЕНТИНА“
има вече всички най-нови модели дамски палта на складъ. Най-нови платове и десети на цени наименовани

низки.
ВСИЧКИ ПРИ
„АРЖЕНТИНА“
За бедните деца — Нашиятъ съгражданинъ г. Слави Каракостовъ е подарилъ за бедните деца при първоначалното училище „П. Караполовъ“ сумата 1000 лева. Хвала му!

ТИКВЕНО СЕМЕ
различни количества купува яйчарски складъ
Борисъ Константиновъ
Плѣвенъ, телефонъ 92.

Вънно нищо нѣма — тѣкъ за всичко има!
100/100 сигурно излѣкуванъ ще бѫде вашия часовникъ само при

И. В. И. В. Каничевъ
— Плѣвенъ. —
Продава и нови реномирани часовници

ОЧИЛА „ЦАЙС“ най-точни дава по рецепти
КАНИЧЕВЪ
ГОЛЪМЪ ДЕПОЗИТЪ ZAISS СТЪКЛА, РАМКИ, ЧАСТИ И ДР.
Цени винаги конкурентни!

ОБЯВА
Комитетътъ за стопанското и културно повдигане на гр. Плѣвенъ и Плѣвенския край открива при първоначалното училище „ЕДИНСТВО“ — I квартълъ

ДЕТСКО УЧИЛИЩЕ ГРАДИНА
за деца на възраст отъ 5 до 7 години.

Записванията започнаха отъ 23 т. м., а дата за започване на занятията ще се съобщи допълнително. Таксата е 60 лева, платими въ началото на всѣки месецъ — а за децата на бедни родители — безплатно. Ще се приематъ всичко 80 деца. Детската градина ще се ръководи отъ завършилата специаленъ двегодишна педагогически курсъ при Американската детска градина въ гр. София, г-ца Надежда Георгиева.

Отъ комитета:

ДѢРЖАВНО ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗЕМЛЕДѢЛСКО УЧИЛИЩЕ
с. Гигенъ, никополско

Обявление № 262
с. Гигенъ, 22 октомври 1934 г.

Известявя се на интересуващи се, че на 15-тия денъ отъ публикацията на настоящето обявление въ в. „Северно Ехо“ отъ 9 до 12 ч. преди обѣдъ въ канцелариите на училището ще се произведе търгъ, съ явна конкуренция, за отдаване подъ наемъ горския разсадникъ — зеленчукова градина отъ 36 дек. 280 кв. метра, за време отъ 15 ноември 1934 г. до 15 ноември 1934 год. Залогъ за правочастие въ търга е 10%. Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитѣ.

Отъ училището:

Обявление № 214-934. Третиятъ плѣвенски сѫдъ изпълнителъ Иванъ Костовъ известявя се на интересуващи се, че по изпълнително дѣло № 214/1934 г. ще продава на публиченъ търгъ, въ канцелариите гр. Плѣвенъ, следниятъ недвижимъ имотъ като продажбата ще започне следъ 15-ти денъ отъ обнародването на настоящето обявление и ще свърши до 17 часа на онова число отъ следниятъ месецъ, която съответствува съ датата на обнародването, а именно: 1) дворно място отъ около декаръ и половина съ къща, хамбаръ и други постройки въ него въ с. Загалево, по сѫдъ: Тончо Петковъ, Христанъ Ил. Бозевъ, Паси Атанасовъ и улици; първоначална оценка 72000 лева. Горниятъ недвижимъ имотъ има припадъкъ на наследниците на Христо Илиевъ Бозевъ, б